

ÖVERKALIX
KOMMUN

ÄLDREOMSORG

Postadress
956 81 ÖVERKALIX
Internet: www.overkalix.se

Besöksadress
Storgatan 17

Telefon
0926-740 00
E-post: kommun@overkalix.se

Telefax
0926-77920

Bankgiro
757-9311

Hemtjänst

Hemtjänst är en viktig tillgång för att underlätta den dagliga livsföringen i hemmet.

För människor som på grund av sjukdom, ålder eller funktionsnedsättningar har svårigheter att helt eller delvis sköta sitt hem och/eller omvårdnad ska hemtjänst medverka till ökad trygghet och ökade möjligheter att bo kvar i sitt eget hem.

Hemtjänst beviljas i Överkalix kommun normalt med maximalt 35 timmar per vecka, beslut om tid utöver 35 timmar fattas av enhetschef för hemtjänst enligt delegation av socialnämnden.

Den enskilde har även rätt att få företräde inför socialnämnden, om inte särskilda skäl föranleder annat.

Vem har rätt att få hjälp?

Om du av någon anledning inte klarar av att sköta de vardagliga sysslorna själv i hemmet och inte heller kan få hjälp med dessa på annat sätt kan du ansöka om hjälp. Ansökan gör du hos kommunens biståndshandläggare. Verksamheten regleras utifrån socialtjänstlagen.

Vad gör hemtjänsten?

Insatserna av hemtjänst ska tillgodose fysiska, psykiska samt sociala behov och beviljas i de avseenden som den enskildes behov inte kan tillgodoses på annat sätt.

Insatserna skall utformas på det sättet att du får möjlighet att stärka dina egna förmågor och öka dina möjligheter till ett så självständigt liv som möjligt.

Vilken hjälp finns att få?

Utifrån din ansökan och samtalet under hembesöket beslutar sedan biståndshandläggaren om vilka insatser du kan beviljas enligt Socialtjänstlagen.

Det du kan beviljas hjälp med är exempelvis:

- Trygghetslarm – för att känna trygghet och säkerhet i hemmet.
- Personlig omvårdnad – hjälp med t ex värma mat, personlig hygien, förflyttning, på/avklädning, dusch mm.
- Service – hjälp med t ex att städa (max 2 rum och kök), hjälp att tvätta, matdistribution, inköp/hjälp med beställning av varor mm. Ändamålsenligt städ/tvättmaterial ska tillhandahållas av den enskilde, vilket innebär dammsugare, mopp/hink,

dammtrasor, skurduk, lämpligt rengöringsmedel, tvättmedel samt eventuellt sköljmedel.

- Tillsynsbesök

Trygghetslarm

Med trygghetslarm når du personal dygnet runt. Trygghetslarmet är till för att kalla på hjälp vid akuta situationer som inte kan förutses.

Larmknappen bär du alltid med dig, antingen runt halsen eller handleden och larmknappen är vattentät.

Har du enbart mobiltelefon och vill ha trygghetslarm, måste du själv ordna med ett till mobilabonnemang och detta SIM-kort monteras i larmenheten. OBS! Får ej vara kontantkort.

Vi kan enbart garantera att trygghetslarmet fungerar inomhus.

För att personal ska kunna komma in till dig och hjälp om det händer något akut behöver de få en nyckel av dig som förvaras inlåsta i hemtjänstlokalen.

Ett trygghetslarm kostar en avgift varje månad. Denna avgift kan du få reda på av kommunens ekonomihandläggare.

Hur fungerar larmet?

När du trycker på larmknappen ringer trygghetstelefonen automatiskt upp till vår externa Larmcentral.

Larmcentralen ser att du larmar, vet vem du är och vart du bor. Du kan prata med personalen på Larmcentralen via trygghetslarmet utan att du ens behöver lyfta telefonluren. Du kan enkelt berätta hur det står till och vad du behöver hjälp med.

Larmcentralen ringer upp till någon anhörig som du angett som kontakt eller hemtjänstgruppen och meddelar att du har larmat och behöver hjälp.

Återlämna ett trygghetslarm

När du av någon anledning inte längre vill ha eller behöver trygghetslarmet återlämnas det rengjort i samma skick som du fick det.

Nycklarna får du givetvis tillbaka när du lämnar in larmet.

Särskilt boende

Plats inom särskilt boende kan erhållas efter ansökan/anmälan till biståndshandläggare. En ansökan kan göras av den personen ansökan gäller, legal ställföreträdare eller annan person med fullmakt. En anmälan kan göras av någon anhörig eller vän i samråd med personen som behöver hjälp.

Man ansöker om plats i särskilt boende, enligt socialtjänstlagen och avslag kan överklagas till Förvaltningsrätten.

För att en person ska beviljas särskilt boende krävs att en skälig levnadsnivå inte kan uppnås i hemmet genom insatser av hemtjänsten.

Biståndshandläggare prövar och utreder behovet av en plats i särskilt boende i samråd med den enskilde. En biståndshandläggare får inte börja utreda ditt behov av hjälp utan att en ansökan kommit in. Du har full rätt att tacka nej till hjälp.

När behovet är fastställt blir den sökande erbjuden plats i det boende som har ledig plats. Man kan **inte** ställa sig i kö till ett visst särskilt boende.

I dessa boendeformer hyr man själv sin lägenhet och har därmed möjlighet att söka bostadstillägg. Man tar med sig sina egna möbler. Utöver hyra betalar man för den mat och omsorg man erhåller. Personal finns tillgänglig dygnet runt. Kommunen har ansvar för hälso- och sjukvård till och med sjuksköterskenivå för personer som bor i särskilt boende.

Brännagården

Brännagården är ett servicehus med cirka 80 lägenheter av varierande storlek, som vänder sig till äldre med ett ”medeltungt” vårdbehov, men som av olika skäl inte klarar ett eget boende.

På Brännagården finns en rad kringresurser som underlättar och förhöjer värdet i boendet. Exempel på detta är restaurang, samlingsal, läsrum, varmvattenbassäng, styrketräningslokal med mera.

Tallviksgården

Tallviksgården är ett äldreboende med sjukhemskaraktär, som vänder sig till äldre människor med omfattande vård- och omsorgsbehov. Personaltätheten är högre än i kommunens andra äldreboende.

Tallviksgården har för närvarande 36 vårdplatser varav ett par platser reserverats för avlastnings-/växelvård samt korttidsplats.

Tillgång till sjuksköterska finns dygnet runt.

I fastigheten finns även terapi och träningsutrymmen samt landstingets Hälsocentral.

Korttidsplats

Vad innebär korttidsplats?

Korttidsplats är en tillfällig placering där den enskilde får personlig omvårdnad, aktivering och stimulans under en kortare period då det inte fungerar att vistas i det egna hemmet.

Syftet med korttidsplatsen

Syftet med korttidsplatsen kan vara:

- Tid att utreda om den enskilde kan återgå till det egna hemmet efter en sjukhusvistelse eller om plats i särskilt boende kan bli aktuellt.
- Att tillgodose service-, tillsyns- och omvårdnadsbehov under väntan på plats i särskilt boende.
- Att ge möjlighet att återhämta sig och rehabiliteras efter sjukdom eller skada.

Vem kan få beviljat korttidsplats?

- Personer som har ett omfattande hjälpbehov, dvs. behöver hjälp dag, kväll, helg och oftast även natt.
- Då insatser som kan tillgodoses genom hemtjänstinsatser i hemmet inte räcker till för att tillgodose hjälpbehoven.

Växelvård/avlastning

Vad innebär växelvård/avlastning?

Växelvård/avlastning är en tillfällig vistelse på kommunens korttidsplats där den enskilde får personlig omvårdnad, aktivering och stimulans under en kortare period då anhöriga som i vanliga fall hjälper till med daglig omsorg behöver vila, åker på semester, sjukhus eller dylikt.

Växelvård kan även vara något som är återkommande med jämna mellanrum för att därigenom underlätta för anhöriga att orka hjälpa till i längden.

Vem kan få beviljat växelvård/avlastning?

- Personer som bor i det egna hemmet och har hjälp av anhöriga för att klara sin vardag.
- Personer som har ett omfattande hjälpbehov, dvs. behöver hjälp dag, kväll, helg och oftast även natt.
- Då insatser som kan tillgodoses genom hemtjänstinsatser i hemmet inte räcker till för att tillgodose hjälpbehoven.

Avlösarservice i hemmet

Vad innebär avlösarservice i hemmet?

Avlösarservice i hemmet är ett stöd till de personer som vårdar eller stödjer närstående.

Insatsen skall erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar eller stödjer närstående.

Avlösarservice i hemmet skall vara ett anhörigberoende, det vill säga att det är fråga om omsorg och omvårdnad av omfattande karaktär och inte tillfälliga anhöriginnsatser. Med andra ord innefattar avlösarservice i hemmet allt det som ingår i den personliga omvårdnad som utförs i hemmet. Det

ingår alltså inte det som hör till konventionell hemtjänst, såsom matlagning, städning etc.

Syfte med insatsen är att med hjälp av avlösarservice kan den anhörige tryggt lämna hemmet för att vara ledig och göra någonting för egen del.

Avlösarservice i hemmet kan för vissa ge stor trygghet eftersom den som behöver insatsen stannar kvar i den invanda hemmiljön.

Insatsen utförs av hemtjänstens personal i hemmet och består enbart av de personliga omvårdnadsinsatser, som den närstående har behov av, under den tid som den anhöriga lämnar hemmet.

Insatsen avlösarservice i hemmet beviljas avgiftsfritt maximalt med 10 timmar per månad, utöver 10 timmar per månad debiteras enligt taxa för hemtjänst.

Den anhörige avgör själv hur timmarna ska fördelas under månaden i samråd med utförarna och behov av avlösarservice i hemmet meddelas utförarna minst 5 vardagar före önskat datum.

Avlösarservice i hemmet beviljas maximalt med 20 timmar per månad.

Vem kan få beviljat avlösarservice i hemmet?

- Insatser riktar sig till den anhöriga, maka/make/barn eller annan närstående som dygnet runt vårdar en anhörig över 65 år och vars behov relaterar till ålderdomen.
- Omvårdnaden ska vara av omfattande karaktär och den som vårdas ska vara beroende av den anhörigas vård.
- Den vårdades funktionsnedsättning ska vara varaktig och bedömas bestå mer än 6 månader.
- Med kronisk sjukdom brukar man avse en långvarig, ej botbar sjukdom som exempelvis demenssjukdom, diabetes, reumatism, Parkinson, stroke, astma och allergier.
- Anhörigvårdaren och den som vårdas skall bo tillsammans.
- Personen som vårdas ska vara över 18 år och får inte ha insatser enligt LSS.

Insats social samvaro enligt förenklad biståndsbedömning

Överkalix kommun har beslutat att Du som är:

- 75 år eller äldre
- har ett bristande nätverk
- begränsningar att självständigt utföra aktiviteter

- andra hemtjänstinsatser beviljade, gäller dock ej för de som enbart har trygghetslarm

har möjlighet att ansöka om insats social samvaro utan föregående behovsbedömning dvs förenklad biståndsbedömning enligt 4 kapitlet 2a § socialtjänstlagen.

Insats social samvaro utförs av hemtjänst och beviljas med åtta timmar per månad och innehållet utformar Du själv tillsammans med hemtjänstpersonalen. Insatsens innehåll kan vara ex promenader, handarbete, sportaktiviteter. Innehåll av ex omvårdnad, hushållsskötsel ingår ej. Insatsen debiteras utifrån gällande hemtjänsttaxa.

Ansökan gör Du med blanketten: ”Ansökan om insats enligt förenklad biståndsbedömning”. Blanketten finns tillgänglig på längre ner på denna sida eller kan skickas med post till den sökande.

Har du frågor eller funderingar är Du välkommen att kontakta handläggare Lille-Mor Eriksson via kommunens växel på telefonnummer 0926 – 74 000.

Vad kostar bistånd?

För bistånd betalar du en avgift, dock är avlösarservice i hemmet med max 10 timmar per månad avgiftsfri.

Hur mycket du får betala beror dels på hur mycket hjälp du har och din betalningsförmåga. När avgiften beräknas tas hänsyn till att du ska ha kvar pengar för att täcka normala levnadskostnader (så kallat förbehållsbelopp) samt att kunna betala ditt boende.

Anmälan/ansökan

Efter att anmälan/ansökan kommit in tar biståndshandläggaren kontakt med dig för att ta reda på vad du behöver hjälp med och på vilket sätt dina behov kan tillgodoses på bästa sätt.

Biståndshandläggaren kan ta emot besök, kan göra ett hembesök hemma hos dig eller kommer på en vårdplanering om du ligger inne på sjukhuset för att ni tillsammans ska komma fram till en bra lösning just för dig.

Det går bra att du har med dig någon närstående eller vän på denna träff.

En biståndshandläggare får inte börja utreda ditt behov av hjälp utan att en ansökan kommit in.

Biståndshandläggaren utreder varför du söker hjälp, vad du klarar av på egen hand, vad du behöver hjälp med, hur din vänskapskrets ser ut och i vilken mån dina närstående kan hjälpa till. Ibland kan det bli nödvändigt att få in ett intyg från sjukvården som styrker det behov som finns.

För att få insatser behövs ett biståndsbeslut från kommunens biståndshandläggare.

Du har full rätt att tacka nej till hjälpen som kommunen erbjuder.

Social dokumentation?

Personal inom äldreomsorgen har enligt socialtjänstlagen skyldighet att dokumentera.

Detta kallas social dokumentation eller egentligen, social verkställighetsdokumentation.

Social dokumentation består av olika delar som till exempel:

- Journalanteckning
- Daganteckning
- Genomförandeplan

Varför ska personalen skriva om mig?

För att:

- Verksamheten ska kunna följa upp att du får den hjälp och det stöd som du har rätt till
- Personalen ska kunna planera arbetet hos dig på ett bra sätt
- Säkerställa att hjälpen och stödet, det vill säga insatserna, är av god kvalitet

Vad skriver personalen om mig?

Dokumentationen ska vara korrekt, väsentlig och ändamålsenlig.

Med detta menas att personalen ska skriva om det som är viktigt för att kunna ge bra hjälp och stöd. De ska inte skriva om allt.

Vad som skrivs är olika beroende på vilken person och vilken hjälp och stöd det gäller.

Dokumentationen ska vara saklig och lätt att förstå.

Vad är en genomförandeplan?

En genomförandeplan är en plan som beskriver hur en beslutad insats praktiskt ska genomföras och vilken målsättning det finns för hjälpen och stödet.

Genomförandeplanen utformas tillsammans med dig eller med någon som du vill ska företräda dig.

Vem får läsa vad som skrivs om mig?

För dokumentation gäller sekretess. Det är bara den person som behöver veta för att kunna utföra sitt arbete som får läsa dokumentationen.

Dokumentationen ska förvaras på ett säkert ställe.

Dokumentationen skrivs i datorer.

Kan jag få läsa vad som skrivs om mig?

Du har rätt att läsa den sociala dokumentationen som rör dig.

Om du vill ta del av vad personalen skrivit ska du vända dig till den som är ansvarig för din personakt.

Får mina anhöriga läsa?

Den anhörige eller annan närstående får ta del av det som skrivits om dig, *men* du måste först ge ditt godkännande till detta.

Kontakt - Biståndshandläggare

Om du vill ha kontakt med biståndshandläggare bör du kontakta denne under telefontiden.

Samtal till biståndshandläggarna går via kommunens växel

Telefon: 0926 - 740 00

Telefontid: måndag till fredag 09-10